

Statenfractie VVD Brabant
R.J. Gremmen
A.V. Panhuizen
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Schriftelijke vragen van de VVD over de financiële positie van de Brabantse waterschappen

Geachte heren Gremmen en Panhuizen,

Bij brief van 10 juni 2019, ingekomen op 11 juni 2019, heeft u namens de VVD fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

Hierbij adviseren wij u om ook kennis te nemen van de beantwoording van de vragen van de leden van de Tweede Kamer Dijkstra, Van den Bosch en Lodders aan de Ministers van Infrastructuur en Waterstaat, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Staatssecretaris van Financiën over *het bericht «Bestuurslid luidt noodklok: «Waterschap Rivierenland heeft straks een half miljard schuld»* (ingezonden 23 januari 2019).
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20182019-1534.html>

1. Verwacht het college van GS, na de nieuw gevormde colleges en doorgerekende bestuursakkoorden, bij de waterschappen in Brabant risico's omtrent de schuldenlast?

Antwoord: Nee

De financiële consequenties van de bestuursakkoorden van de waterschappen zijn (vooralsnog) niet bij ons bekend. Dat valt echter ook niet onder onze financiële toezichtsrol. Conform het IBT Beleidskader 2016-2019 houden GS sober en op afstand toezicht. GS stellen zich daarom terughoudend op bij het financieel toezicht. Het financieel toezicht is op hoofdlijnen. De financiële vertaling van de doorgerekende bestuursakkoorden zal in de begroting 2020 van de waterschappen plaatsvinden, die voor 1 december 2019 naar GS worden ingezonden.

Datum

24 juni 2019

Ons kenmerk

C2247199/4539033

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

Drs. J.P. (Jan Pieter) Darwinkel QC

Telefoon

(073) 681 23 19

Email

jdawinkel@brabant.nl

Bijslage(n)

-

Op basis van artikel 99 lid3 van de Waterschapswet toetst GS vervolgens of de begroting 2020 (structureel en reëel) in evenwicht is.

NB: Met betrekking tot Waterschap Rivierenland merken wij op dat het in 4 provincies ligt (Zuid-Holland, Gelderland, Utrecht en Noord-Brabant) en dat het financieel toezicht berust bij Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Datum

24 juni 2019

Ons kenmerk

C2247199/4539033

2. Zo ja, bij welke Brabantse waterschappen wordt dit verwacht? Kan er een specifiek overzicht gegeven worden van de schuldenlast per waterschap?

Antwoord:

De netto schuldquote van de Brabantse Waterschappen is in 2018 als volgt: Aa en Maas 285%, Brabantse Delta 293%, De Dommel 267% en

Rivierenland 260%. De Waterschappen geven collectief inzicht in hun financiële positie via hun rapportages Waterschapspeil en

Waterschapsspiegel, alsmede de website waterschapsspiegel.nl. Hieruit blijkt dat de netto schuldquote, in de periode 2009 tot 2018, een piek had rond 2011/2012 en sindsdien voor alle Brabantse waterschappen is gedaald of gelijk is gebleven. Geconcludeerd kan worden dat de Brabantse waterschappen de netto schuldquote onder controle hebben en dat hier door de waterschappen ook beleid op wordt gevoerd.

3. Hoe gaat GS erop toezien dat deze waterschappen niet uitkomen boven een schuldenlast van 250%? Welk risico, zowel financieel als qua waterveiligheid, is voor GS acceptabel?

Antwoord:

Er is geen wettelijke of algemeen aanvaarde norm voor de schuldquote van een waterschap. Het is aan het algemeen bestuur van een waterschap om zich hierover uit te spreken. Voorts is het aan de waterschappen om de risico's die in potentie aan een bepaalde schuldpositie verbonden zijn in beeld te brengen, met maatregelen te beheersen en waar nodig restrisico's financieel af te dekken. Uit het Waterschapsspiegel 2018 blijkt dat belangrijke indicatoren gunstig zijn of zich gunstig ontwikkelen: de schuldquote daalt, de risico's zijn adequaat financieel afgedekt en de lastenontwikkeling is gematigd.

Met betrekking tot de risico's voor de waterveiligheid wordt ook verwezen naar het antwoord op vraag 3 en 5 van de Tweede Kamervragen.

Versterking van de primaire keringen is een belangrijke kostenpost voor veel Nederlandse waterschappen. De provincie is bevoegd gezag bij het vaststellen van dijkversterkingsplannen, maar heeft geen kaderstellende of toezichthoudende rol bij dijkversterkingen: de veiligheidsnormen (Waterwet), het beoordelingskader en de ontwerpcriteria worden vastgesteld door het Rijk.

In de Waterwet is vastgelegd dat de veiligheidsnormen in 2050 moeten zijn behaald. Binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) wordt de planning en prioritering bepaald van dijkversterkingsprojecten. Hieruit blijkt dat de provincies nauwelijks tot geen invloed hebben op de kostenbepalende factoren (norm, ontwerpcriteria, planning). In Noord-Brabant ligt ook een lengte van circa 230 km aan regionale keringen. Provinciale Staten wijzen de regionale keringen aan en bepalen de daar geldende veiligheidsnorm. Doordat GS met de waterschappen afspraken heeft gemaakt over het tempo waarin de keringen op orde moeten zijn, blijven de kosten beheersbaar.

Datum

24 juni 2019

Ons kenmerk

C2247199/4539033

4. Is GS van plan in te grijpen bij waterschappen die boven de 250% uitkomen?

Zo ja, op welke wijze?

Antwoord: Nee

Bij de beoordeling van de financiële positie van een waterschap ligt de focus van financieel toezicht op het beoordelen van het structureel en reëel sluitend zijn van de begroting. Een oordeel over de hoogte van de schuldpositie maakt geen onderdeel uit van deze beoordeling, omdat hier geen wettelijke norm voor is. Financiële kengetallen, zoals de netto schuldquote, kunnen door de toezichthouder wel worden betrokken bij het krijgen van een completer inzicht in de financiële situatie en risicopositie van een waterschap. In samenhang kunnen de financiële kengetallen aanleiding geven om hierover met het waterschap te communiceren. Daarnaast dienen decentrale overheden, waaronder de waterschappen, zich te houden aan de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO). Op grond van deze wet geldt ten aanzien van het risico voor rentestijgingen dat de waterschappen gebonden zijn aan de renterisiconorm. GS is belast met het toezicht op naleving van deze wet bij de waterschappen en uit de begroting 2019 blijkt dat ze aan de renterisiconorm voldoen.

5. Hoe gaat GS ervoor zorgen dat onze inwoners, door een verhoging van de belastingen, niet de dupe worden van de schuldenlast van de waterschappen?

Antwoord:

Dit is de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur van het waterschap. Zij stelt de kaders vast, waaronder de kaders voor de belastingheffing. De waterschapsbesturen geven (rekening houdend met de fysische en demografische gesteldheid van hun gebied) invulling aan de normen en eisen die aan het waterbeheer worden gesteld, het niveau van de taakuitoefening en de hoogte van de benodigde belastingen.

Ook hebben de waterpartners met het Bestuursakkoord Water (BAW 2011) meerjarige afspraken met het Rijk gemaakt over doelmatigheidsmaatregelen, die ertoe moeten leiden dat er vanaf 2020 jaarlijks structureel 750 miljoen euro wordt bespaard op de stijgende kosten van het waterbeheer in Nederland. In het verlengde hiervan zijn afspraken gemaakt over een gematigde lastenstijging. Tot op heden ligt de realisatie van deze afspraken op koers. Jaarlijks wordt de Kamer hierover in mei geïnformeerd met de Staat van ons Water.

Datum

24 juni 2019

Ons kenmerk

C2247199/4539033

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA